

der være Tale om at opgive en Route ved Valget af Femern-Route, maatte det blive Routen Kiel—Korsør, for det er Routen til Vesteuropa, og i den Henseende vil sikkert Femernrouten kunne blive en Konkurrent til Korsørrouten. Men hvad denne Femernroute angaar, skal jeg ganske slutte mig til de Bemærkninger, der fremkom fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Hammerich) om, at Udgifterne ved denne Routes Etablering ville blive meget store. De ville blive det paa dansk Side, og de ville blive det særlig paa tysk Side, og dette sidste Moment tror jeg vil vanskeliggøre Etableringen af denne Route, i alt Fald udskyde dens Gennemførelse til en temmelig fjern Fremtid. Derfor mener jeg, at vi ved denne Sags Overvejelse ikke kunne tage denne anden Route med som Alternativ, og jeg vil meget opfordre til ikke at gaa videre i den Tanke.

Det blev af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 6te Valgkreds (Albert) — hvilket æret Medlem jeg i øvrigt maa takke for hans velvillige Udtalelser om det foreliggende Forslag — anført, at det forekom ham, at det havde været for længe, inden Forslaget forelaa fra Regeringens Side. Jeg skal ikke nærmere komme ind paa dette, men skal dog sige, at det sikkert ikke er det ærede Medlem ukendt, at den danske Jærnbanebestyrelse i en lang Række af Aar har interesseret sig for en saadan Dampfærgeforbindelse mellem Gedser og Warnemünde, som her er foreslaaet, og egentlig har interesseret sig derfor lige fra det Øjeblik, da Gedserbanen blev fuldført. Men en saadan Dampfærgeforbindelse forudsætter jo, at der kan tilvejebringes en Overenskomst om Routens Etablering fra begge Sider, og en saadan Overenskomst er det først lykkedes i indeværende Aar at faa tilvejebragt. Naar det samme ærede Medlem i denne Forbindelse — „selvfølgelig“ kan jeg gerne sige — kom ind paa Spørgsmaalet om at forkorte Routen Kjøbenhavn—Berlin ved Anlæg af en Kjøbenhavn—Køge-Bane, skal jeg henvise til mine tidligere Udtalelser om denne Sag, jeg anser stadig et saadant Anlæg for kun at staa i anden Række, og jeg maa derfor anse det for særdeles ønskeligt, at man i alt Fald ikke udsætter Gennemførelsen af dette Forslag, indtil Vedtagelsen af en saadan Plan som den, det ærede Medlem antydede, kan foregaa. Spørgsmaalet om Anlæg af en Bro fra Masnedø til Orehoved er jo ogsaa en Sag, som i adskillige Aar har været berørt baade her i Salen og uden

for Salen, og Spørgsmaalet har for saavidt ogsaa megen Interesse. Det er Genstand for Overvejelse og Projektering fra den danske Jærnbaneadministrations Side, men om det vil lykkes i en nær Fremtid at forelægge Forslag om en saadan Bro's Bygning, tør jeg ikke udtale mig bestemt om. Jeg skulde for mit eget personlige Vedkommende meget ønske, at det maatte blive Tilfældet. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds gjorde nogle Bemærkninger om, hvad der var nævnt i Anmærkningerne om de to Dampfærger, man foreslaar at anskaffe fra dansk Side. Der skal, som nævnt i Oplysningerne, anskaffes 4 Dampfærger 2 fra dansk og 2 fra tysk Side, de 2 skulle være Hjulfærger og de 2 isbrydende Skruefærger. De sidste af disse skulle særlig være bestemte til Godstrafik og de første særlig til Persontrafik; men selvfølgelig skulle Skruefærgerne ogsaa være fuldstændig indrettede paa Persontrafik, og jeg skal i den Henseende henvise til, at der staa i Anmærkningerne, at „paa begge Færger har man ved Indretning af et stort Promenadedæk, rigelige Saloner og Kahytspladser søgt at byde Publikum saa gode og bekvemme Forhold som muligt“. Det vil alt saa ses, at man ingenlunde har tænkt sig, at Hensynet til Publikum skulde tilsidesættes ved den Færge, der særlig skulde tjene Godstrafikken. I øvrigt vil selvfølgelig det eventuelle Udvalg, som jeg forudsætter bliver nedsat angaaende denne Sag, kunne gøre sig nøje bekendt med de Projekter, der foreligge vedrørende disse Færger, og som have været Genstand for meget omhyggelige Overvejelser mellem danske og tyske Ingeniører.

I Overensstemmelse med mine Bemærkninger i Begyndelsen af mit Foredrag skal jeg ikke komme nærmere ind paa de forskellige indenlandske Router, som ere blevne berørte af forskellige Talere. Jeg skal med Hensyn til Spørgsmaalene om en Forbedring af Kalundborg—Aarhus-Route og Udviklingen af Esbjerg-Route kun sige dette, at der formentlig ved Behandlingen af Finanslovsforslaget vil kunne blive Lejlighed til nærmere at komme ind paa disse Spørgsmaal. Esbjerg-Route er et meget betydeligt Spørgsmaal, hvilket jeg ved senere Lejlighed skal tillade mig at berøre. Naar det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (A. Nielsen) kom ind paa en Omtale af den af mig nedsatte Kommission om Udviklingen af det jyske Jærnbanenet og i denne Forbindelse ankede over, at Viborg ikke var bleven repræsenteret i denne Kommission, skal jeg